

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus
Alakoulun opintokokonaisuudet

KUOPIO

1.lk

2.lk

3.lk

4.lk

5.lk

6.lk

Vuorovaikutustilanteet: (T1-T3)

Arjen ja koulun kielenkäyttötilanteet
(kohteliaisuus, mielipiteen ilmaisu, kuuntelu, kysyminen, tunteiden ilmaisu)

pari- ja ryhmätyöskentely (on vähintään läsnä tilanteissa)

äänteiden harjoittelu

Kasvokkain- ja ryhmäkeskustelut eri vuorovaikutustilanteissa (esim. kuunteleminen, kysyminen, ajatusten ilmaiseminen, kertominen)

äänteiden erottaminen (esim. pitkät ja lyhyet vokaalit, geminaatta)

Ilmaisee omia ajatuksiaan ja mielipiteitään

keskittyvä, eläytyvä ja tarkka kuuntelutaito

kuullun ymmärtäminen

osaa selittää omin sanoin

käytännön puhetilanteet (esim. esittäytyminen, puhelinkäyttäytyminen)

Vuorovaikutustaidot ja monipuolinen itseilmaisu eri tilanteissa (esim. kohteliaisuus, äänenkäyttö)

esitysten suunnittelu ja toteutus

keskustelutaidot

Tilanteeseen sopivat ilmaukset (keskustelu, asioiminen)

ajan ilmaisu kerronnassa

vertaaminen kuvailussa

epäsuora esitys

toisen puheeseen viittaaminen

itseilmaisu eri tilanteissa (esim. nonverbaalisuus ja luova ilmaisu)

oman mielipiteen perustelu ja kuulijoiden huomiointi

puheviestintä (esim. keskustelun aloitus, ylläpito ja lopetus)

viestinnän eri keinot (esim. vaikuttaminen mediassa)

Tekstien tulkitseminen ja tuottaminen (T4-T8)

kirjainten ja äänteiden vastaavuus

kirjainmuodot

aakkoset

virkkeiden kirjoittaminen ja ohjatusti kirjoitetut lyhyet tekstit (**minimi: yksinkertaisten ja tuttuja sanoja sisältävien virkkeiden kirjoittaminen**)

kertovien ja kuvaavien tekstien kirjoitus ja muokkaus (esim. omat tarinat),

kirjoitetaan käsin ja koneella

tuottaa monimuotoisia tekstejä yksin ja ryhmässä

sanojen yhdistäminen, kirjoittaminen käsin ja koneella

kirjoittaminen prosessina

laajemmat ja monipuolisemmat tekstit (esim. oma tietoteksti, esitelmät)

oman tekstin tuottaminen

tekstin suunnittelu (esim. käsitekartta, lista)

<p>sanojen ja yksinkertaisten virkkeiden kirjoittaminen (vähimmäisvaatimuksena tavujen kirjoittaminen)</p> <p>käsitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>kirjain</i> • <i>äänne</i> • <i>tavu</i> • <i>sana</i> • <i>teksti</i> • <i>kuva</i> • <i>otsikko</i> • <i>kappale</i> • <i>lopetusmerkki</i> • <i>virke</i> <p>näppäintaitojen alkeet</p> <p>osaa tavuttaa sanoja tuetusti</p> <p>osaa lukea virkeitä (vähintään sanoja)</p> <p>virkkeen tunnusmerkit</p> <p>tutustuu erilaisten tekstilajien rakenteisiin ja sanastoon (esim. tietoteksti, sadut ja runot)</p> <p>lukee lukutaidolle sopivia tekstejä ohjatusti</p>	<p>sanavälit ja virkkeen tunnusmerkit</p> <p>käsin ja koneella kirjoitus</p> <p>tavuttaminen</p> <p>lukeminen virketasolla (yksin, pareittain)</p> <p>sanaston laajentaminen (esim. sanastoharjoitukset)</p> <p>taivutusmuotojen, vokaalisoinnun ja astevaihtelun vahvistuminen</p>	<p>oikeinkirjoitus</p> <p>tekstin rakenne</p> <ul style="list-style-type: none"> • otsikko • aloitus • kappalejako • lopetus <p>sanavalinnat</p> <p>sujuva ja ymmärtävä lukutaito, monimuotoiset tekstit (esim. kertomus, tietoteksti, arvioiva teksti)</p> <p>tutustutaan synonyymeihin ja kielikuviin</p> <p>sanavaraston ja käsitteiden osaamisen laajentaminen (esim. sanastoharjoitukset, kirjallisuus, vuorovaikutustilanteet)</p> <p>sanaluokista substantiivit, adjektiivit ja verbit</p> <p>persoon- ja aikamuodot (vähintään preesens ja imperfekti)</p>	<p>virkkeen osien suhde toisiinsa (lause, pääsana - määrite)</p> <p>sanaluokat (vähimmäisvaatimus: verbit, adjektiivit ja substantiivit)</p> <p>verbin taivutus</p>	<p>käsitekartta</p> <p>kirjoitetun kielen säännöt omissa teksteissä</p> <p>kirjoitetaan käsin ja koneella</p> <p>synonyymit, kielikuvat, vertailu ja sanonnat</p> <p>oppiaineiden välinen yhteistyö</p> <p>monipuolinen kirjallisuuteen tutustuminen (kauno- ja tietokirjallisuus, vaikuttamaan pyrkivät tekstit)</p> <p>sanaluokat (vähimmäisvaatimus: verbit, adjektiivit ja substantiivit)</p> <p>verbien taivutus</p>	<p>oikeinkirjoitus ja rakenne omissa teksteissä</p> <p>käsin ja koneella kirjoittamine</p> <p>monimuotoisten tekstien lukeminen</p> <p>sanavaraston laajentaminen</p> <p>kaikki sanaluokat (vähimmäisvaatimus: osaa substantiivi, adjektiivi ja verbi)</p> <p>nominien taivuttaminen sijamuodoissa (vähimmäisvaatimus: nominatiivi, genetiivi, partitiivi)</p>
---	---	--	---	---	---

<p>kerronnan peruskäsitteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • päähenkilö • tapahtumapaikka, -aika • juoni 	<p>kielitasolle sopiva kirjallisuus</p> <p>tutut tekstiympäristöt (esim. Ilmoitus, opaste, ohje)</p> <p>ala- ja yläkäsitteet (sanojen ryhmittely)</p>	<p>harjoitellaan monipuolisesti lukustrategioita ja opiskelutaitoja</p> <p>itsearviointi ja vertaispalaute</p> <p>omien vahvuuksien tunnistaminen</p>	<p>sujuvan lukutaidon vahvistuminen, tiedon etsiminen tekstistä (esim. kysymysten avulla)</p> <p>päättelyä vaativien merkitysten tunnistaminen tekstistä</p> <p>lukukokemusten jakaminen</p> <p>tunnistaa kertomuksen, tietotekstin ja arvioivan tekstin</p> <p>median käyttö (esim. mainokset, kuvat, internet)</p> <p>harjoitellaan monipuolisesti lukustrategioita ja opiskelutaitoja</p> <p>itsearviointi ja vertaispalaute</p> <p>omassa tekstissä otsikointi, kappalejako ja sanavalinnat</p>	<p>sanavaraston ja käsitteiden osaamisen laajentaminen (esim. sanastoharjoitukset, kirjallisuus, vuorovaikutustilanteet sekä oppiainekohtaiset sanastot ja käsitteet)</p> <p>oman tekstin arviointi</p> <p>harjoitellaan monipuolisesti lukustrategioita ja opiskelutaitoja</p> <p>päättelevä lukeminen</p> <p>palautteenanto</p>	<p>tunnistaa keskeisimmät tekstilajit</p> <ul style="list-style-type: none"> • kertomus • tietoteksti • arvioiva teksti <p>hahmottaa tekstin kokonaisuutena</p> <p>harjoitellaan monipuolisesti lukustrategioita ja opiskelutaitoja</p>
--	--	--	--	--	---

Kieli, kirjallisuus ja kulttuuri (T9-T11)

<p>kulttuurin moninaisuus omassa arjessa ja yhteisössä (kirjat, elokuvat, tv-ohjelmat, lehdet sekä eri kulttuurien kertomukset, leikit ja juhlat)</p> <p>lastenkulttuuri</p>	<p>kulttuurinen monimuotoisuus ja erilaisuuden arvostaminen (esim. kirjallisuus, tv-ohjelmat, lehdet, kuvat, musiikki)</p> <p>lasten kirjallisuus (esim. sadut)</p>	<p>puhutun ja kirjoitetun kielen piirteet</p> <p>ympäristön kielet ja murteet</p> <p>lasten- ja nuortenkirjallisuus ja siitä kertominen</p> <p>kielen säännönmukaisuuksien tunnistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • verbien ja nominien taivutus • lausetyypit (toteamus, kysymys, huudahdus) • yhdyssanat • sanojen johtaminen 	<p>puhutun ja kirjoitetun suomen kielen piirteet</p> <p>lasten- ja nuortenkirjallisuuden lukeminen ja luetusta kertominen</p>	<p>ympäristön monikielisyys ja kulttuurien monimuotoisuus</p> <p>tunnistaa kielen rakenteen säännönmukaisuuksia</p> <ul style="list-style-type: none"> • sanaluokat • lausetyypit • verbien ja nominien taipuminen • johtaminen • yhdyssanat 	<p>ympäristön monikielisyys</p> <p>kirjoitetun ja puhutun kielen erot</p>
<p>kirjastokäynti</p>	<p>kirjaston käyttö</p>	<p>elokuva- ja mediatekstit (esim. mainokset, uutiset)</p>		<p>kirjaston käyttö (kirjojen etsiminen, lainaaminen, palauttaminen)</p> <p>luetaan vähintään yksi kokonaisteos (taitotasoon sopiva, lukemalla tai kuuntelemalla)</p> <p>oman lukukokemuksen jakaminen</p>	<p>kirjaston käyttö</p> <p>lukemisen omaehtoinen valitseminen</p> <p>kokonaisteoksen lukeminen (minimi: yksi kielitasolle sopiva teos)</p> <p>luetusta kertominen</p>

Kielenkäyttö kaiken oppimisen tukena (T12-T14)

oman äidinkielen hyödyntäminen oppimisessa	oman kielen hyödyntäminen oppimisessa	oman kielen hyödyntäminen oppimisessa	oman kielen hyödyntäminen oppimisessa	oman kielen hyödyntäminen oppimisessa	oman kielen hyödyntäminen oppimisessa
eri oppiaineiden sanastot ja tekstit	eri oppiaineiden tekstit (esim. keskeiset käsitteet)	eri oppiaineiden tekstit (vähintään lukee tuetusti)	eri oppiaineiden tekstit ja niiden osat	eri oppiaineiden tekstit ja niiden rakenteet	eri oppiaineiden tekstit (sanasto, keskeiset käsitteet ja keskeisen idean ymmärtäminen)
tiedonhankintataidot (kuuntelu ja havainnointi)	eri tekstilajien tunnistaminen (esim. kertomus, ohje, runo)	suullinen tai kirjallinen esitys yksin tai ryhmässä sovitusta aiheesta hyödyntäen tiedonhakua tilanteeseen sopivalla tavalla	tiedonhaku ja lähteiden luotettavuus	suullinen tai kirjallinen esitys yksin tai ryhmässä	suullinen tai kirjallinen esitys yksin tai ryhmässä
itsearviointi	tiedonhankintataitojen vahvistuminen (esim. ympäristöä havainnoimalla)	tavoitteiden asettaminen ja toteutumisen arvioiminen	omien tavoitteiden asettelu	tavoitteiden asettaminen ja toteutumisen arviointi	tiedonhaku ja sen luotettavuuden arviointi